

Obsah

PŘEDMLUVA.....	5
ÚVOD.....	7
POZNÁMKY.....	11
PRVNÍ KAPITOLA:	
TEOLOGICKÉ METODY.....	13
1. Pojem teologie.....	14
1.1. Původ výrazu.....	14
1.2. Teologie jako trojí kritická reflexe.....	15
1.2.1. Reflexe zkušenosti víry.....	16
1.2.2. Reflexe zkušenosti naděje.....	19
1.2.3. Reflexe zkušenosti lásky.....	21
2. Teologie jako věda a její cíle.....	25
2.1. V čem spočívá vědeckost teologie.....	26
2.2. Tři klasické koncepce.....	26
2.2.1. Augustinova existenciální koncepce.....	27
2.2.2. Tomášova dialektická koncepce.....	29
2.2.3. Schleiermacherova historická koncepce.....	31
3. Současné metody.....	34
3.1. Fenomenologická metoda.....	35
3.1.1. EPOCHÉ a princip donace u Husserla.....	35
3.1.2. Schelerova analýza náboženského aktu.....	36
3.2. Hermeneutická metoda.....	38
3.2.1. Vztah bytí a porozumění u Heideggera.....	38
3.2.2. Proces interpretace podle Gadamera.....	39
3.2.3. Pojetí tradice u Tracyho.....	40
3.3. Epistemologická metoda.....	42
3.3.1. Metodologická pochybnost a adekvátnost jistoty u Wittgenstema.....	42
3.3.2. Jaspersova filozofická logika.....	43
3.3.3. Napětí mezi poznáním a lidskými zájmy podle Habermase.....	44
4. Závěr kapitoly: Shrnutí.....	45

DRUHÁ KAPITOLA:	
ZJEVUJÍCÍ SE BŮH.....	57
1. Události zjevení v Písmu.....	58
1.1. Starozákonní svědectví.....	59
1.1.1. <i>Bůh, který se ukazuje praotcům, zaslíbení a uctívání.....</i>	59
1.1.2. <i>Zjevení Božího jména a zákona Mojžíšovi.....</i>	62
1.1.3. <i>Boží slovo dané prorokům.....</i>	63
1.2. Boží zjevení ve zvěsti Nového zákona.....	66
1.2.1. <i>Setkánís Ježíšem z Nazareta.....</i>	67
1.2.2. <i>Zvěst o vzkříšeném Pánu.....</i>	70
1.2.3. <i>Duch jako dárce a církev jako prostřednice zjevení.....</i>	71
2. Teologická reflexe zjevení u církevních otců.....	73
2.1 Zjevení skrze božský Logos u Justina.....	73
2.2. Interpretace zjevení v Alexandrijské a v Antiochejské škole.....	74
2.3. Boží nekonečnost a lidská nekončící cesta podle Řehoře z Nyssy.....	76
3. Boží zjevení a Boží tajemství v současné teologii.....	79
3.1. Apofatická a katafatická cesta podle Losského.....	80
3.2. Ricoeurova kritická bezprostřednost.....	83
3.3. Svátostné prostředkování u Chauveta.....	86
4. Závěr kapitoly.....	89
4.1. Shrnutí.....	90
4.2. Teologie zjevení v ekumenickém a mezináboženském dialogu.....	92
TŘETÍ KAPITOLA:	
PROBLÉM AUTORITY.....	108
1. Pojem autority v Písmu.....	109
1.1. Jazykové kořeny pojmu autorita.....	110
1.2. Boží a lidská autorita ve Starém zákoně.....	110
1.2.1. <i>Svrchovanost Boha Hospodina.....</i>	111
1.2.2. <i>Postavení proroka, kněze a krále.....</i>	112
1.2.3. <i>Zákon a zaslíbení.....</i>	116
1.3. Autorita jako moc v Novém zákoně.....	118
1.3.1. <i>Ježíšova moc -Ježíšův vztah k Otci.....</i>	119
1.3.2. <i>Moc Ducha a autorita církve.....</i>	121

2. Kontinuita apoštolského učení a způsobu života	
u církevních otců.....	123
2.1. Autorita Pisma a tradice.....	123
2.1.1. <i>Kritéria pro utvoření kánonu</i>	123
2.1.2. <i>Anamneticko-epiktetický charakter tradice</i>	124
2.1.3. <i>Vztah mezi Písmem a tradicí dnes</i>	125
2.2. Dvoji pojetí apoštolské posloupnosti.....	126
2.2.1. <i>Klementova historická koncepce</i>	127
2.2.2. <i>Ignácova eschatologická koncepce</i>	128
2.2.3. <i>Ireneův pokus o syntézu</i>	129
2.3. Jak rozpoznat pravou církev.....	130
2.3.1. <i>Cypriánův požadavek jednoty</i>	130
2.3.2. <i>Donatistická interpretace Cypriána</i>	130
2.3.3. <i>Augustinova teologie církve</i>	132
3. Konflikt autorit	132
3.1. Husův zápas o nejvyšší autoritu.....	133
3.2. Newmanovo pojetí lidské integrity.....	135
3.3. Setkání tradice s moderní dobou u Tyrrella.....	137
4. Závěr kapitoly.....	141
4.1. Shrnutí.....	142
4.2. Ideologické pochopení autority jako ekumenický problém	145
ČTVRTÁ KAPITOLA:	
DĚJINY A KULTURA.....	165
1. Souřadnice času a prostoru v Písmu.....	166
1.1. Symbolický a faktický čas.....	167
1.1.1. <i>Dvoji mýtus o stvoření světa</i>	167
1.1.2. <i>Čas dějin</i>	168
1.1.3. <i>Eschatologický čas</i>	171
1.2. Topos a utopia.....	174
1.2.1. <i>Země a její způsoby života</i>	175
1.2.2. <i>Mista, kam se upínají naděje</i>	176
2. Cas v teologickém porozumění.....	177
2.1. Historické a eschatologické počítání času.....	178
2.2. Moderní koncepce dějin a pokroku.....	179
2.2.1. <i>Vymezení moderní doby</i>	180
2.2.2. <i>Historicko-kritické myšlení</i>	180

2.3. Postmoderní kritika a nové možnosti.....	181
2.3.1 • <i>Dekonstrukce metapříběhů o pokroku u Lyotarda</i>	182
2.3.2. <i>Rehabilitace paměti u Metzke</i>	184
3. Místa teologického porozumění.....	187
3.1. Kultura: pojmové vymezení.....	187
3.2. Tři moderní koncepce.....	188
3.2.1. <i>Křesťanství a sekulární kultura u Tillicha</i>	189
3.2.2. <i>Paradigma jako nástroj k pochopení dějin a kultury u Kunga</i>	191
3.2.3. <i>Církev a kultura u Evdokimova</i>	196
3.3. Postmoderní kritika a nové možnosti.....	199
3.3.1. <i>Adornovo ne-identitní myšlení</i>	201
3.3.2. <i>Sanneho kritika kulturního relativismu</i>	202
3.4. Vztah mezi kulturou a pamětí.....	203
3.4.1. <i>Kulturní dědictví podle Blocha</i>	203
3.4.2. <i>Utopické dědictví podle Libania</i>	205
4. Závěr kapitoly.....	208
4.1. Shrnutí.....	208
4.2. Pokusy restaurovat jistoty minulých dob.....	211
 PÁTÁ KAPITOLA:	
NÁBOŽENSKÁ ZKUŠENOST.....	229
1. Zkušenost s Bohem v Písmu.....	231
1.1. Zkušenost s Bohem jako náboženská zkušenost a její dvě definice.....	231
1.2. Zkušenost jako zkouška.....	233
1.2.1. <i>Člověk zkoušený Bohem</i>	233
1.2.2. <i>Bůh zkoušený lidmi</i>	235
1.2.3. <i>Aktivní či pasivní Bůh - problém lidských obětí</i>	237
1.3. Zkušenost jako prohloubení smyslového vnímání.....	238
1.3.1. <i>Vidění Boha tváří v tvář</i>	238
1.3.2. <i>Vidění proměněné skutečnosti</i>	240
1.3.3. <i>Potřeba rozlišovat duchy</i>	241
2. Komunikace s Bohem ve východní a v západní tradici.....	242
2.1. Modlitba a duchovní pokrok podle Symeóna Nového Teologa.....	243
2.2. Zkušenost s Bohem podle Ignáce z Loyoly.....	247

3. Rehabilitace náboženské zkušenosti v moderní době.....	251
3.1. Rehabilitace tématu.....	251
3.1.1. <i>Schleiermacherův důraz na náboženský cit.....</i>	<i>251</i>
3.1.2. <i>Ottová neredukovatelná kategorie „svatého“.....</i>	<i>252</i>
3.1.3. <i>Druhy a roviny náboženské zkušenosti u Jamese.....</i>	<i>254</i>
3.2. Teologické přístupy k náboženské zkušenosti.....	255
3.2.1. <i>Transcendentní povaha náboženské zkušenosti:</i>	
<i>protestantská perspektiva.....</i>	<i>256</i>
3.2.2. <i>Náboženský rozměr lidské zkušenosti: katolická perspektiva.....</i>	<i>257</i>
3.2.3. <i>Rozdíl mezi imanencí a imanentismem —</i>	
<i>Tyrrell a antimodernisté.....</i>	<i>260</i>
3.2.4. <i>Laciný a drahý symbol podle Tilliche.....</i>	<i>262</i>
3.2.5. <i>Proces obrácení u Lonergana.....</i>	<i>263</i>
3.3. Nové nástroje pro analýzu náboženské zkušenosti.....	264
3.3.1. <i>Možnosti fenomenologické analýzy.....</i>	<i>265</i>
3.3.2. <i>Reinterpretace Ricoeurova hermeneutického kruhu.....</i>	<i>268</i>
3.3.3. <i>Negativní náboženská zkušenost z pohledu epistemologie.....</i>	<i>269</i>
4. Závěr kapitoly: Shrnutí.....	273
ZÁVĚR.....	297
LITERATURA.....	308